

***Załącznik nr 1 do Polityki ochrony małoletnich przed krzywdzeniem
w Fundacji Edukacji Społecznej EKOS i Szkołach Fundacji EKOS w Swarzędzu***

**Zasady bezpiecznych relacji personelu z małoletnimi i relacji małoletni/małoletni
w Fundacji i Szkołach Fundacji EKOS w Swarzędzu**

I. Relacje personelu z małoletnimi (w tym zachowania niedozwolone)

1. Pracownik zobowiązany jest do utrzymywania profesjonalnej relacji z małoletnimi i każdorazowego rozważenia, czy jego reakcja, komunikat bądź działanie wobec małoletniego są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych małoletnich. Pracownik działa w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji swojego zachowania
2. W komunikacji z małoletnimi pracownik zobowiązany jest do:
 - a. zachowania cierpliwości i szacunku wobec rozmówcy,
 - b. uważnego słuchania małoletnich i udzielania im odpowiedzi adekwatnych do ich wieku i danej sytuacji,
 - c. niezawstydzania, nieupokarzania i nieobrażania małoletniego,
 - d. zwracania się do małoletniego z szacunkiem i niekrzywdzenia na małoletniego w sytuacji innej niż wynikająca z potrzeby zapewnienia bezpieczeństwa jemu lub innym małoletnim,
 - e. nieujawniania informacji wrażliwych dotyczących małoletniego wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych małoletnich. Obejmuje to wizerunek małoletniego, informacje o jego sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej,
 - f. podejmowania decyzji dotyczących małoletniego z jednoczesnym poinformowaniem go o tym oraz wzięciem pod uwagę jego oczekiwań,
 - g. szanowania prawa małoletniego do prywatności,
 - h. zachowania się w obecności małoletnich w sposób stosowny: dotyczy to nieużywania wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienia obraźliwych uwag, nienawiązywania w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz niewykorzystywania wobec małoletniego relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby),

- i. zapewnienia małoletniemu możliwości powiedzenia, jeśli czują się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, wobec konkretnego zachowania czy słów oraz zagwarantowanie odpowiedniej reakcji i/lub pomocy.
3. W sytuacji podejmowania działań z małoletnimi pracownik zobowiązany jest do:
- a. angażowania małoletnich w działania i traktowania ich równo bez względu na ich płeć, orientację seksualną, sprawność/niepełnosprawność, narodowość, status społeczny, przynależność do grupy etnicznej, wyznanie czy światopogląd,
 - b. doceniania i szanowania wkładu małoletnich w podejmowanie działania,
 - c. unikania faworyzowania małoletnich,
 - d. nienawiązywania z małoletnim jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych ani nieskładania mu propozycji o nieodpowiednim charakterze. Obejmuje to także seksualne komentarze, żarty, gesty oraz udostępnianie małoletnim treści erotycznych i pornograficznych bez względu na ich formę,
 - e. nieutrwalania wizerunku małoletniego dla potrzeb prywatnych (fotografowanie, filmowanie, nagrywanie głosu),
 - f. nieproponowania małoletnim alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również unikania ich używania w obecności małoletnich,
 - g. unikania przyjmowania od małoletniego pieniędzy i prezentów niego i jego rodziców, wchodzenia w jakiegokolwiek relacje zależności wobec małoletniego lub jego rodziców a także unikania zachowania mogącego sugerować innym istnienie takiej zależności i prowadzącego do oskarżeń o nierówne traktowanie. Nie dotyczy to okazjonalnych podarunków związanych ze świętami w roku szkolnym, np. kwiatów, prezentów składkowych czy drobnych upominków,
 - h. niezwłocznego zgłoszenia osobie odpowiedzialnej za monitorowanie *Polityki ochrony* wszystkich ryzykownych sytuacji, które obejmują zauroczenie małoletnim przez pracownika lub pracownikiem przez małoletniego.
4. Zasady kontaktu fizycznego z małoletnimi:
- a. kontakt fizyczny pracownika z małoletnim jest dopuszczalny wyłącznie w warunkach gwarantujących małoletniemu bezpieczeństwo, o ile jest niezbędny w danej sytuacji edukacyjnej lub opiekuńczej, będąc naturalną zdroworozsądkową odpowiedzią na emocjonalne potrzeby małoletniego

(np. gesty wsparcia i życzliwości, takie jak: uściśnięcie dłoni, przybicie „piątki”, położenie dłoni na ramieniu w celu pocieszenia czy krótkie przytulenie płaczącego ucznia, gratulacje podczas akademii szkolnej lub uścisk na pożegnanie absolwentów),

- b. kontakt fizyczny, o którym mowa w ust. 1, musi być zawsze jawny, adekwatny do wieku i stopnia rozwoju małoletniego,
- c. przed podjęciem kontaktu fizycznego pracownik Fundacji lub Szkół ma obowiązek zapytać małoletniego o zgodę na kontakt fizyczny (np. przed przytuleniem go w celu pocieszenia) oraz bezwzględnie szanować jego granice, jeśli małoletni odmawia,
- d. pracownik zobowiązany jest do kierowania się profesjonalnym osądem, słuchaniem, obserwowaniem i odnotowywaniem reakcji małoletniego oraz zachowania świadomości, że taki kontakt może być błędnie zinterpretowany przez małoletniego lub osoby trzecie,
- e. obowiązuje bezwzględny zakaz naruszania nietykalności osobistej małoletniego (całkowity zakaz bicia, szturchania, popychania, szarpania) oraz dotykania małoletniego w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity, niestosowny lub naruszający jego strefy intymne,
- f. pracownik powinien krótko wyjaśnić małoletniemu swoje działania i intencje przed wykonaniem gestu (np. „chcę cię tylko przytulić, bo widzę, że jest ci smutno”),
- g. należy unikać angażowania się w takie aktywności jak łaskotanie, udawane walki z małoletnimi czy brutalne zabawy fizyczne,
- h. wymagane jest zachowanie szczególnej ostrożności wobec małoletniego, który według stanu wiedzy doświadczył nadużycia i krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania. Doświadczenia te mogą sprawić, że małoletni będzie dążyć do nawiązania niestosownych bądź nieadekwatnych fizycznych kontaktów z dorosłymi, co wymaga od pracownika postawienia mądrych i bezpiecznych granic,
- i. należy unikać innego niż niezbędny kontaktu fizycznego w sytuacjach wymagających czynności pielęgnacyjnych i higienicznych (dotyczy to zwłaszcza pomocy małoletniemu w ubieraniu i rozbieraniu, jedzeniu, myciu czy korzystaniu z toalety – czynności te powinny być ograniczone do absolutnego minimum i wykonywane z poszanowaniem sfery intymności),

- j. pracownik ma obowiązek niezwłocznie poinformować osobę odpowiedzialną za realizację *Polityki ochrony* (Koordynatora) o zaobserwowanym niepokojącym lub podejrzanym kontakcie fizycznym z małoletnim ze strony innego pracownika.
5. W sytuacji kontaktu z uczniem Szkoły poza godzinami pracy pracownik zobowiązany jest do:
- a. maksymalnego ograniczenia kontaktu poza godzinami pracy. Jeżeli istnieje konieczność spotkania poza szkołą, wymagane jest uzyskanie zgody rodzica za pośrednictwem dziennika elektronicznego,
 - b. dbania o to, by kontakt z małoletnimi dotyczył celów edukacyjnych lub wychowawczych, obowiązuje bezwzględny zakaz zapraszania uczniów do swojego miejsca zamieszkania,
 - c. przestrzegania właściwej formy komunikacji z małoletnimi i ich rodzicami poza godzinami pracy - jedynie poprzez kanały służbowe (e-mail, telefon służbowy, grupa klasowa na komunikatorze WhatsApp, powołana za zgodą Dyrektora Szkoły podczas wyjazdów - szkoła zimowa, wycieczki szkolne, wymiany zagraniczne),
 - d. zachowania poufności wszystkich informacji dotyczących innych małoletnich, ich rodziców.
6. W sytuacji pracy wykonywanej online pracownik zobowiązany jest do:
- a. bycia świadomym cyfrowych zagrożeń i ryzyka wynikającego z rejestrowania prywatnej aktywności w sieci przez aplikacje i algorytmy. Dotyczy to lajkowania określonych stron, obserwowania określonych osób/stron w mediach społecznościowych i ustawień prywatności kont i publikowanych postów,
 - b. unikania nawiązywania kontaktów z uczniami i uczennicami poprzez przyjmowanie bądź wysyłanie zaproszeń w mediach społecznościowych,
 - c. wyłączenia lub wyciszenia osobistych urządzeń elektronicznych podczas lekcji.

II. Zasady bezpiecznych relacji małoletni-małoletni (w tym zachowania niedozwolone)

1. Podstawową zasadą relacji między uczniami małoletnimi i między uczniami pełnoletnimi a niepełnoletnimi jest działanie z szacunkiem, uwzględniające godność i potrzeby wszystkich podmiotów tej relacji.
2. Fundacja i Szkoły w ramach uznanych wartości promują postawę tolerancji, wzajemnego szacunku wobec odmienności i odpowiedzialności małoletnich, w tym uczniów Szkoły za ich zachowanie. Angażują uczniów w działania grupowe wymagające umiejętności współpracy, kultury relacji, aktywnego słuchania i tworzenia bezpiecznej atmosfery.
3. We wzajemnych relacjach niedozwolone jest w szczególności:
 - a. stosowanie przemocy wobec jakiegokolwiek małoletniego, w jakiejkolwiek formie,
 - b. używanie wulgarnego, obraźliwego języka,
 - c. upokarzanie, obrażanie, znieważanie innych małoletnich, w tym czynienie obraźliwych uwag o zabarwieniu seksualnym lub dotyczących wyglądu, pochodzenia czy przekonań,
 - d. zachowanie w sposób niestosowny, tj. używanie wulgarnych słów, gestów, żartów, kierowanie obraźliwych uwag, w tym o zabarwieniu seksualnym,
 - e. stosowanie zastraszania i gróźb,
 - f. cyberprzemoc – w tym nękanie, wyśmiewanie, hejtowanie w przestrzeni internetowej, grupach dyskusyjnych i mediach społecznościowych,
 - g. utrwalanie wizerunku innych uczniów poprzez nagrywanie (również fonii) i fotografowanie bez uzyskania zgody i w sytuacjach intymnych, mogących zawstydzić,
 - h. celowe izolowanie, wykluczanie z grupy rówieśniczej lub namawianie innych do bojkotu danego ucznia,
 - i. posiadanie, używanie oraz udostępnianie między uczniami substancji psychoaktywnych, alkoholu, wyrobów tytoniowych i e-papierosów na terenie Szkoły oraz podczas wyjść i wycieczek szkolnych.

III. Zasady postępowania wobec uczniów Szkoły ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (SPE)

1. Każdy uczeń z SPE ma prawo do traktowania z należnym szacunkiem, poszanowaniem swojej godności, podmiotowości i indywidualności oraz do otrzymania wsparcia adekwatnego do swoich potrzeb rozwojowych i edukacyjnych.
2. Każdy pracownik zobowiązany jest do uwzględniania indywidualnych potrzeb, możliwości oraz sposobu funkcjonowania uczniów z SPE, w szczególności uczniów z niepełnosprawnościami oraz zaburzeniami neurorozwojowymi, w tym ze spektrum autyzmu i ADHD, posiadających orzeczenia lub opinie wydane przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne, a także dokumentację wydaną przez inne uprawnione podmioty.
3. Pracownicy okazują uczniom z SPE szacunek oraz zrozumienie dla ich odmiennych sposobów komunikowania się, uczenia się, przeżywania emocji i reagowania na otoczenie. Zachowania wynikające ze specyfiki funkcjonowania ucznia nie mogą stanowić podstawy do jego wyśmiewania, zawstydzania, lekceważenia ani dyskredytowania. Nie należy akceptować zachowań stanowiących zagrożenie dla innych; nauczyciel wówczas jest zobowiązany do reagowania i podjęcia odpowiednich działań.
4. Nauczyciele i pozostali pracownicy są zobowiązani do podejmowania działań opartych na wiedzy o indywidualnych potrzebach ucznia oraz do interpretowania jego zachowań z uwzględnieniem posiadanych informacji o funkcjonowaniu małoletniego, a nie wyłącznie przez pryzmat własnych oczekiwań lub przyjętych norm zachowania.
5. Ochronie podlegają także szczególne zainteresowania, preferencje komunikacyjne oraz inne cechy charakterystyczne dla funkcjonowania ucznia z SPE. Pracownicy Fundacji i Szkół nie wyrażają wobec nich dezaprobaty poprzez komentarze, gesty, ironizowanie, ośmieszanie ani inne zachowania mogące naruszać godność osobistą. W miarę możliwości wykorzystują te zainteresowania jako element budowania relacji, motywowania ucznia i wspierania jego rozwoju.
6. W sytuacjach trudnych lub budzących wątpliwości pracownik dąży do zrozumienia przyczyn zachowania ucznia oraz korzysta ze wsparcia specjalistów zatrudnionych w Szkole lub innych osób posiadających wiedzę na temat funkcjonowania małoletniego, zamiast reagować oceną, karą lub zawstydzaniem.
7. Niedopuszczalne jest stosowanie wobec uczniów z SPE zachowań, które mogą naruszać ich godność, poczucie bezpieczeństwa lub dobrostan psychiczny, w szczególności wyśmiewanie objawów niepełnosprawności lub zaburzeń, bagatelizowanie trudności, publiczne komentowanie ich zachowania, porównywanie z innymi uczniami w sposób deprecjonujący oraz przypisywanie złej woli zachowaniom wynikającym ze specyfiki ich funkcjonowania.